

Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej

Sprawozdanie (7-8.07.2011)

W dniach 7-8 lipca 2011 roku odbyło się kolejne spotkanie Zespołu ds. Rozwoju JHP BN. Na zebraniu podjęto następujące decyzje:

I. Ustalono listę określników stosowanych po hasłach tytułowych (tytuł, autor – tytuł):

- a
- adaptacje filmowe
- analiza i interpretacja
- baza danych
- geneza
- ilustracje
- inscenizacje
- konkordancja
- kopie
- ochrona i konserwacja (po hasłach tytułowych z dziedziny sztuki)
- przekłady
- przekład interlinearny (po hasła Biblia)
- recepcja
- reprodukcje
- strony WWW
- stylistyka
- wydawnictwa i rękopisy
- w filmie
- w fotografii
- w literaturze
- w muzyce
- w sztuce
- związek ze Starym Testamentem (po hasła Biblia)
- określniki wyznaniowe np. katolicyzm, islam (po hasła Biblia i hasłach tytułowych z dziedziny religii)

II. Jeśli sprawcą dzieła jest ciało zbiorowe, to forma: [hasło korporatywne] – [tytuł] będzie formą odrzuconą do hasła tytułowego np.

TAK	130	Quaesitum Est
	410	Kongregacja Nauki Wiary. Quaesitum Est
NIE	110	Kongregacja Nauki Wiary. Quaesitum Est
	430	Quaesitum Est

Związły komentarz do wydanej przez Kongregację Doktryny Wiary "Deklaracji" o przynależności do stowarzyszeń masońskich / Józef Warszawski ; [red. Maciej Twaróg]. – Krzeszowice : Ostoja, 2002.

Quaesitum est

Kościół katolicki – a masoneria

Masoneria – a kościół katolicki

Jeśli tytuł jest niewyróżniający to wówczas w opracowaniu nie stosujemy hasła tytułowego, lecz hasło korporatywne bez żadnych określników.

- III. Zostaną wprowadzane hasła dla nazw województw z okresu dwudziestolecia międzywojennego.

Województwo Śląskie po przyłączeniu do Polskie w świetle cyfr / oprac. Henryk Otto-Powelski. – Katowice : [s.n.], 1930.

Opis według starych zasad:

Katowice (woj. śląskie ; okręg) – 1918-1939 r.

Polska – a Śląsk, Górny – 1918-1939 r.

Dane statystyczne

Opis według nowych zasad:

Śląskie, województwo (1918-1939)

Polska – a Śląsk, Górny – 1918-1939 r.

Dane statystyczne

Zimowiska w województwie krakowskim / [oprac. Władysław Radecki]. – Kraków : Wydawnictwo Związku Letniskowego Powiatów i Gmin Województwa Krakowskiego, 1937.

Opis według starych zasad:

Zimowiska – Polska – 1918-1939 r.

Kraków (woj. małopolskie ; okręg) – turystyka – 1918-1939 r.

Opis według nowych zasad:

Zimowiska – Polska – 1918-1939 r.

Krakowskie, województwo (1918-1939) – turystyka

Melioracje od grudnia 2011 r.

- IV. Hasło: Rezerваты i parki narodowe zostanie podzielone na hasła: Parki narodowe, Rezerваты przyrody oraz tematy odpowiadające poszczególnym rodzajom obszarów chronionych.
Tylko hasła dla parków narodowych będą miały powiązania hierarchiczne.

Parki narodowe – Polska

TW Biebrzański Park Narodowy
TW Bieszczadzki Park Narodowy
TW Drawieński Park Narodowy itd.

W jednym opisie nie będą więc mogły pojawić się poniższe hasła:

~~Parke narodowe – Polska~~

Biebrzański Park Narodowy

Pozostałe rodzaje obszarów chronionych nie będą łączone relacją podrzędności z tematami ogólnymi opisującymi te jednostki.

Chelmski Park Krajobrazowy

~~TS – Parke krajobrazowe – Polska~~

Podstawowy opis dokumentu na temat obszaru chronionego (z wyjątkiem parków narodowych) będzie wyglądał następująco:

[nazwa terenu chronionego]

[rodzaj terenu chronionego] – [określnik geograficzny]

Brudzeński Park Krajobrazowy / [zespół red. Janina Kawałczewska et al. ; aut. Małgorzata Bojarska et al.]. – Płock : Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej, 2007.

Parki krajobrazowe – Polska

Brudzeński Park Krajobrazowy

Albumy

Fotografia polska – od 2001 r.

Rezerwat modrzewia polskiego Trębaczew / Jakub Mowszowicz [et al.]. – Łódź : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1963.

Modrzew polski – ochrona

Rezerваты florystyczne – Polska

Rezerваты leśne – Polska

Trębaczew (rezerwat)

Magurski Park Narodowy : monografia przyrodnicza / pod red. Andrzeja Góreckiego, Bogdana Zemanka. – Krempana ; Kraków : Oficyna Wydawnicza Text, 2009.

Magurski Park Narodowy

Melioracje od stycznia 2012 r.

- V. Po nazwach obiektów fizjograficznych nie będzie stosowany określnik – środowisko.

Zbiornik Kozłowa Góra : funkcjonowanie i ochrona na tle charakterystyki geograficznej i limnologicznej = Kozłowa Góra water reservoir : functioning and protection against a background of geographical and limnological characteristics / Andrzej Jaguś, Mariusz Rzętała. – Warszawa : Polskie Towarzystwo Geograficzne. Komisja Hydrologiczna = Polish Geographical Society. Hydrological Commission, 2003.

Opis według starych zasad:

Kozłowa Góra (jezioro) – środowisko

Opis według nowych zasad:

Kozłowa Góra (jezioro)

Świąty Babiej Góry / [pod red. Danuty Ptaszyckiej-Jackowskiej ; zespół red. Józef Omylak, Maciej Mażul]. – Zawoja : Babiogórski Park Narodowy ; Wadowice : Drukarnia i Wydawnictwo "Grafikon", cop. 2005.

Opis według starych zasad:

Babia Góra – etnografia
Babia Góra – środowisko

Opis według nowych zasad:

Babia Góra

Ochrona wód Bałtyku / Modesta Maciejowska. – Warszawa : Liga Ochrony Przyrody : Zarząd Główny, 1984.

Opis według starych zasad:

Bałtyk – środowisko – ochrona

Opis według nowych zasad:

Bałtyk – ochrona

Melioracje od: stycznia 2012 r.

- VI. W przypadku haseł takich jak: Wolne Miasto Gdańsk, Watykan, Śląsk oraz nazwy grup etnicznych, jeśli mamy do wyboru temat i określnik równobrzmiący lub równoznaczny (stosowany po nazwach geograficznych z wyjątkiem nazw państw i regionów świata i po nazwach grup etnicznych), to po powyższych typach haseł stosujemy określnik, a nie temat. Np.:

TAK Wolne Miasto Gdańsk – archiwistyka

NIE Archiwistyka – Wolne Miasto Gdańsk

TAK Watykan – bibliotekarstwo

NIE Bibliotekarstwo – Watykan

TAK Śląsk – etnografia

NIE Folklor – Śląsk

TAK Żydzi – etnografia

NIE Folklor – Żydzi

- VII. Nazwy parafii oraz gmin wyznaniowych będą wprowadzane jako hasła geograficzne np. Parafia bł. Radzyna Gaudentego (Gniezno), Gmina Wyznaniowa Żydowska (Drohobycz). Hasła dla parafii będą łączone relacją skojarzeniową z głównym kościołem danej parafii, jeśli w katalogu wystąpi odpowiadający mu temat.

Parafia Trójcy Przenajświętszej (Chelm Śląski)
TS Chelm Śląski (woj. śląskie) – kościół Trójcy Świętej

Parafia Bożego Ciała i św. Norberta (Czarnowąsy)
TK Czarnowąsy (woj. opolskie) – kościół św. Anny

Gmina Wyznaniowa Żydowska (Tomaszów Lubelski)

Dokumenty na temat parafii będą opracowywane wg schematu:

Parafia – [nazwa wyznania] – [określnik geograficzny]
[nazwa parafii]
[hasło geograficzne] – religia

Dzieje parafii pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Dobczycach / Michał Mikołajczyk, Katarzyna Dominik. – Dobczyce : Parafia pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych : [Katarzyna Dominik], 2011.

Parafia – katolicyzm – Polska

Dobczyce (woj. małopolskie, pow. Myślenice) – religia
Parafia Matki Bożej Wspomożenia Wiernych (Dobczyce)

Żydowska gmina wyznaniowa w Bydgoszczy : (1920-1939) / Elżbieta Alabrudzińska. – [S. l. : s. n., 1992] ([s. l. : s. n.]).

Bydgoszcz (woj. kujawsko-pomorskie) – stosunki etniczne – 1918-1939 r.
Gmina Wyznaniowa Żydowska (Bydgoszcz)

Melioracje od stycznia 2012 r.

- VIII. Nazwy linii kolejowych będą wprowadzane w polu 150 zgodnie z oficjalną nomenklaturą np. Linia Kolejowa nr 96.
- IX. Tematy opisujące kategorie osób wyrażające godności i funkcje (Biskupi, Przywódcy i głowy państw itd.), dotychczas zarezerwowane dla opracowań zbiorowych, będą stosowane do opisu biografii jednostkowych. W takich przypadkach w opisie będą stosowane zarówno tematy wyrażające funkcje i godności, jak i szersze wobec nich, wyrażające grupę, do której dane funkcje i godności przynależą (Duchowieństwo i Biskupi, Wojsko i Generałowie, Politycy i Parlamentarzyści). Tematy i określniki chronologiczne i geograficzne powinny być adekwatne do treści danego dokumentu.

Ksiądz Stefan Wyszyński student Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w latach 1925-1929 / Piotr Nitecki. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2006.

Wyszyński, Stefan (1901-1981)
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II – biografie – 1918-1939 r.
Duchowieństwo katolickie – Polska – 1918-1939 r.
Lublin (woj. lubelskie) – szkolnictwo wyższe – biografie – 1918-1939 r.
Biografie

Stefan Wyszyński : Prymas Tysiąclecia i sługa Boży / [red. Katarzyna Beliniak et al.]. – Warszawa : De Agostini Polska, cop. 2007.

Wyszyński, Stefan (1901-1981)
Duchowieństwo katolickie – Polska – 20 w.
Kardynałowie – Polska – 1944-1989 r.
Kościół a państwo – Polska – 1956-1989 r.
Prymasi – Polska – 1944-1989 r.
Biografie
Wydawnictwa popularne

Oba powyższe dokumenty są biografiami Stefana Wyszyńskiego. Pierwsza dotyczy okresu, gdy jako ksiądz studiował na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W jej opisie wystąpi tylko jedno hasło dla kategorii osób: Duchowieństwo katolickie. Książka nie opisuje bowiem okresu, kiedy pełnił wyższe funkcje kościelne. Drugi dokument ma inny charakter. Jest to zarys całości

życia Stefana Wyszyńskiego. W tym przypadku pokazujemy najwyższe funkcje pełnione przez opisywaną osobę: kardynała i prymasa. Dopelnieniem opisu będzie temat pokazujący ogólną kategorię osób, do której zaliczamy opisywaną osobę, czyli Duchowieństwo katolickie. Zastosowane określniki chronologiczne odpowiadają okresowi pełnienia określonej funkcji.

W opisie biografii hasło opisujące dziedzinę wiedzy stosujemy obok kategorii osób wyłącznie w przypadku, gdy precyzuje ono opis dokumentu. Po dziedzinie wiedzy dodajemy wówczas określnik – biografie. np.

TAK Filozofowie
Estetyka – biografie

NIE Filozofowie
Filozofia – biografie

Melioracje od stycznia 2012 r.

- X. W opisach dokumentów na temat filozofów będących twórcami określonych nurtów filozoficznych nie będą stosowane hasła odnoszące się do tych kierunków.

Nowa metafizyka Kanta / Jarosław Rolewski. – [Toruń] : Wydaw. Rolewski, 2002.

Kant, Immanuel (1724-1804)

~~Kantyzm~~

Metafizyka – historia – Niemcy – 18 w.

- XI. Zostaną wprowadzone hasła Historia starożytna, Historia średniowieczna stosowane do opracowań ogólnych dotyczących danej epoki (państw i regionów większych niż państwo).

A companion to late Antiquity / ed. by Philip Rousseau ; with the assistance of Jutta Raithel. – Chichester [etc.] : Wiley-Blackwell, cop. 2009.

Hellenizm

Historia starożytna

Rzym – historia

Śródziemnomorski, region – do 5 w.

L'Europe au Moyen Âge. T. 1 / trad. de l'ang. de Henry Hallam par A. Borghers et P. Dudouit. – Bruxelles : N.-J. Gregoir, V. Wouters, 1840.

Historia średniowieczna

Francja – 9-15 w.

Franków, państwo – historia

Melioracje od stycznia 2012 r.

- XII. Powstaną hasła o konstrukcji: Literatura [przymiotnik od nazwy epoki, stylu np. romantyczna], Muzyka [przymiotnik od nazwy epoki, stylu np. barokowa], Sztuka [przymiotnik od nazwy epoki, stylu np. renesansowa], Architektura [przymiotnik od nazwy epoki, stylu np. barokowa]. Zastąpią one dotychczasowe konstrukcje: [epoka, styl] – literatura, muzyka, sztuka, budownictwo. W Bibliotece Narodowej hasła te będą stosowane wyłącznie do opracowań oraz antologii i albumów przeglądowych.

Literatura Odrodzenia / Jerzy Ziomek ; Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. – Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1999.

Literatura polska – historia – 16-17 w.

Literatura renesansowa – historia

Renesans w Polsce / Helena i Stefan Kozakiewiczowie. – Warszawa : "Arkady", 1987.

Sztuka polska – historia – 16-17 w.

Sztuka renesansowa – historia

Muzyka w epoce baroku : od Monteverdiego do Bacha / Manfred Bukofzer ; [tł. Elżbieta Dziębowska]. – Warszawa : Państw. Wydaw. Naukowe, [1970].

Muzyka barokowa – historia

Muzyka – historia – 16-18 w.

Antologia poezji łacińskiej w Polsce. [T. 2], Renesans / pod red. Ignacego Lewandowskiego ; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu ; [zebrał i oprac. I. Lewandowski]. – Poznań : Wydaw. Naukowe UAM, 1996.

Antologie

Poezja polsko-łacińska – 16 w.

Literatura renesansowa

Renaissance = Renesans = Renaissance = Reneszánsz / [text and picture research Shaaron Magrelli, Angela Sanna, Francesca Taddei ; Engl. transl. Johanna Kreiner, Pol. text Paweł Cichawa, Czech transl. Petr Hejný, Hung. transl. Körber Ágnes]. – Praha [etc.] : Nakladatelství Slovart [etc.] ; Warszawa : Solis Andrzej Koper, cop. 2009.

Sztuka renesansowa

Albumy

Melioracje od października 2011 r.

- XIII. Dyskutowano nad propozycją zmian w chronologii stosowanej po określniku – podział administracyjny. Zaproponowano wprowadzenie dat zgodnych z reformami administracyjnymi.

Polska – podział administracyjny – stan na 2005 r.

czy

Polska – podział administracyjny – od 1999 r.

Ostateczne decyzje zostaną podjęte po konsultacji z Zakładem Zbiorów Kartograficznych Biblioteki Narodowej (szczegółowe propozycje w [wystąpieniu Anny Stolarczyk](#) na czerwcowych warsztatach).

XIV. Po nazwach konkretnych modlitw nie będzie stosowany określnik – teologia.

TAK Ojcze nasz

NIE Ojcze nasz – teologia

Wszystkie ustalenia wchodzi w życie z dniem ogłoszenia (14 lipca 2011 r.). Kolejne spotkanie odbędzie się na początku września. Jeśli macie Państwo uwagi czy sugestie odnośnie diskutowanych rozwiązań, będziemy wdzięczni za ich nadesłanie na adres Pracowni JHP BN.